

UNESCO GIỚI THIỆU GIÁO TRÌNH VỀ TRUY CẬP MỞ DÀNH CHO CÁC NHÀ NGHIÊN CỨU VÀ CÁN BỘ THƯ VIỆN

Bộ giáo trình về truy cập mở do UNESCO xây dựng gồm một tập hợp các môđun phù hợp với nhu cầu giáo dục của nhiều đối tượng sử dụng truy cập mở khác nhau và có thể được tích hợp với bất kỳ chương trình nào về truy cập mở.

Giáo trình dành cho thư viện và các chuyên gia khoa học thông tin được mang tên “Truy cập mở dành cho các trường thư viện”, gồm bốn giáo trình môđun. Môđun mở đầu giới thiệu về lịch sử, quá trình phát triển, các hình thức và sự tác động của truy cập mở trong phạm vi môi trường trao đổi thông tin học thuật, bao gồm các vấn đề liên quan đến việc quản lý các quyền lợi, quyền sở hữu trí tuệ và việc vận động chính sách. Ba môđun còn lại gồm các môn học về cơ sở hạ tầng của truy cập mở, việc tối ưu hóa nguồn tài nguyên, khả năng tương tác và tìm kiếm. Các phần này cung cấp sự hiểu biết chuyên sâu về các tính năng, hình thức, việc duy trì và tiêu chuẩn hóa các nguồn truy cập mở, tìm kiếm thông tin /phần mềm lưu trữ và nêu bật vai trò của nguồn tài nguyên mới có thể khai thác trên web như: các tạp chí điện tử, các kho lưu trữ điện tử, các dịch vụ công nghệ thông tin và truyền thông.

Giáo trình dành cho những người nghiên cứu với tựa đề “Truy cập mở dành cho nhà nghiên cứu”, diễn giải các vấn đề về truy cập mở trong cộng đồng các nhà nghiên cứu. Các

môđun chương trình bao gồm các môn học về: trao đổi thông tin học thuật, các khái niệm về mở và truy cập mở, quyền sở hữu trí tuệ và các tiêu chí đánh giá nghiên cứu. Bốn môđun đầu tiên được xây dựng để cung cấp cho các nhà nghiên cứu có thêm những hiểu biết sâu sắc về sự hình thành, mục đích, phương pháp, các loại hình và những mặt hạn chế còn tồn tại của việc trao đổi thông tin học thuật qua truy cập mở, trong đó bao gồm cả những hiểu biết về các vấn đề liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ, các phương pháp và những hạn chế của quá trình bình duyệt, các khái niệm và vai trò của tạp chí điện tử, các cơ sở dữ liệu, các công nghệ thông tin và truyền thông, phần mềm nguồn mở và những nguồn tài nguyên giáo dục mở. Môđun cuối cùng và là môđun thứ năm với tiêu đề “Chia sẻ công trình của bạn trong môi trường truy cập mở”, hướng dẫn từng bước cho các nhà nghiên cứu về việc tiến hành và các lựa chọn được đưa ra để công bố công trình nghiên cứu của họ.

Chương trình giảng dạy này được phát triển sau việc thực hiện hai nghiên cứu chi tiết đánh giá sự cần thiết nâng cao năng lực của các cán bộ thư viện và các nhà nghiên cứu về truy cập mở.

N.T. Quyền lược dịch

*Nguồn: <http://www.unesco.org/news>
(19/12/2014)*